

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

Constitution Drafting Commission (CDC)

ฉบับที่ ๑๒๐ วันศุกร์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

นายณรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ พร้อมด้วยนางสมิทธา เหล็กพรหม รองผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ และ นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) แลงรายงานความคืบหน้าในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... ถึงรายละเอียด ที่มา หลักการคำนวณวิธีคิดค่าเฉลี่ยคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) บัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคพึงมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ พร้อมตัวอย่างวิธีการคำนวณฯ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ) ทั้งนี้ ได้เปิดโอกาสให้สื่อมวลชนซักถามในประเด็นต่างๆด้วย

จัดทำและเผยแพร่โดย
ทีมโฆษกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ข้อมูล ณ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๖ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๖
สามารถดาวน์โหลดเอกสารการแถลงข่าวได้ที่เว็บไซต์คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
<http://www.parliament.go.th>

หลักเกณฑ์การคิดคำนวณ
กรณี กกต.ประกาศผลการเลือกตั้งครบ ๓๕๐ เขต

๑. นำคะแนนเฉพาะของพรรคที่ส่งแบบบัญชีรายชื่อเท่านั้นมาใช้ในการคำนวณ
๒. นำผลรวมคะแนนของทุกพรรคการเมือง หารด้วย ๕๐๐ เพื่อให้ได้ค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คน
๓. นำค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คน ไปหารคะแนนของพรรคการเมือง (แต่ละพรรค) จำนวนที่ได้คือ จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ (หาให้ครบจำนวน ๕๐๐)
๔. เปรียบเทียบจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตที่พรรคได้ กับ จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ของแต่ละพรรค
  - ๔.๑ หากพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตน้อยกว่า จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ ก็ให้จัดสรร ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อเพิ่มให้ตามจำนวนที่ยังขาดอยู่ (จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ - จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขต)
  - ๔.๒ หากพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากกว่าหรือเท่ากับ จำนวน ส.ส.ที่จะพึงมีได้ ไม่ต้องจัดสรร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อให้พรรคนั้น
๕. หากเกิดกรณีพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากกว่า จำนวน ส.ส.ที่จะพึงมีได้ จะทำให้ผลรวมของ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อเกินจำนวน ให้ปรับจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อให้เท่ากับ ๑๕๐ โดยวิธีการ ดังนี้

$$\text{จำนวน ส.ส.บัญชีที่พรรคจะได้รับ} \times \frac{๑๕๐}{๑๕๐ + \text{จำนวนที่เกิน}}$$

ผลลัพธ์ที่ได้ คือ จำนวน ส.ส.บัญชีที่แต่ละพรรคจะได้รับ

หลักเกณฑ์การคิดคำนวณ

กรณี กกต.ประกาศผลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ (ไม่ครบ ๓๕๐ เขต)

๑. เมื่อทราบจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตที่จะประกาศผลแล้ว (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕)

๒. หาจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อที่จะประกาศผล โดยวิธีการ ดังนี้

๒.๑ นำร้อยละที่ประกาศผลของจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ไปหาจำนวนจำนวน ส.ส. ที่จะประกาศผลทั้งหมด จำนวนที่ได้จะเป็นจำนวน ส.ส. ที่จะประกาศผล (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕)

๒.๒ นำจำนวนตามข้อ ๒.๑ – จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตที่ประกาศผลการเลือกตั้งจำนวนที่ได้จะเป็นจำนวน ส.ส. บัญชีรายชื่อที่จะประกาศผล

๓. นำคะแนนเฉพาะของพรรคที่ส่งแบบบัญชีรายชื่อเท่านั้นมาใช้ในการคำนวณ

๔. นำผลรวมคะแนนของทุกพรรคการเมือง หาดด้วยจำนวน ส.ส.ทั้งหมดที่ประกาศผล เพื่อให้ได้ค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คน

๕. นำค่าเฉลี่ยต่อ ส.ส. ๑ คน ไปหารคะแนนของพรรคการเมือง (แต่ละพรรค) จำนวนที่ได้คือ จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ (หาให้ครบจำนวนที่ประกาศผลการเลือกตั้ง)

๖. เปรียบเทียบจำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตที่พรรคได้ กับ จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ของแต่ละพรรค

๖.๑ หากพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตน้อยกว่า จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ ก็ให้จัดสรร ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อเพิ่มให้ตามจำนวนที่ยังขาดอยู่ (จำนวน ส.ส. ที่จะพึงมีได้ – จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขต)

๖.๒ หากพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากกว่าหรือเท่ากับ จำนวน ส.ส.ที่จะพึงมีได้ ไม่ต้องจัดสรร ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อให้พรรคนั้น

๗. หากเกิดกรณีพรรคได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากกว่า จำนวน ส.ส.ที่จะพึงมีได้ จะทำให้ผลรวมของ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อเกินจำนวน ให้ปรับจำนวนให้ เท่ากับจำนวน ส.ส.บัญชีร้อยละ ๙๕ ของ ๑๕๐ โดยวิธีการ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวน ส.ส.บัญชีที่พรรคจะได้รับ} \times \text{จำนวน ส.ส.แบบบัญชีที่จะประกาศผล}}{\text{จำนวน ส.ส.แบบบัญชีที่จะประกาศผล} + \text{จำนวนที่เกิน}}$$

ผลลัพธ์ที่ได้ คือ จำนวน ส.ส.บัญชีที่แต่ละพรรคจะได้รับ

ตัวอย่าง ตารางการคำนวณจำนวน ส.ส. ตามร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ. ....
กรณีที่ประกาศผลได้ครบทุกเขตเลือกตั้ง (350 เขต) และไม่มีที่นั่งเกินจำนวน

หมายเลข	พรรค	คะแนนรวมทั้งประเทศ	คอลัมน์ 1					คอลัมน์ 2					คอลัมน์ 3		คอลัมน์ 4		คอลัมน์ 5
			(1)	(2)	จำนวน ส.ส. ที่แต่ละพรรคพึงมี (500 คน)			ที่พรรคได้รับ (350 คน)	จำนวน ส.ส. แบ่งเขตที่จะได้รับ	(3)	จำนวน ส.ส. บัญชีฯที่จะได้รับ	รวมทั้งหมด					
					จำนวนที่จะพึงมี	จำนวนเต็ม	เศษเหลือ						เศษสูง	ผลรวม			
1	ก	13,132,563	222,0504	222	0.0504		187	35	222								
2	ข	1,235,236	20,8858	20	0.8858	1	6	15	21								
3	ค	246,879	4,1743	4	0.1743		4	0	4								
4	ง	26,229	0.4435	0	0.4435	1	1	1	1								
5	จ	9,462,498	159,9956	159	0.9956	1	109	51	160								
6	ฉ	134,008	2,2659	2	0.2659		2	2	2								
7	ช	114,625	1,9381	1	0.9381	1	2	2	2								
8	ช	3,354,066	56,7118	56	0.7118	1	29	28	57								
9	ญ	12,653	0.2139	0	0.2139		0	0	0								
10	ต	13,959	0.2360	0	0.2360		0	0	0								
11	ด	1,406,593	23,7832	23	0.7832	1	13	11	24								
12	ถ	369,526	6,2481	6	0.2481		2	4	6								
13	ท	19,910	0.3366	0	0.3366		0	0	0								
14	ธ	30,507	0.5158	0	0.5158	1	1	1	1								
15	น	11,874	0.2008	0	0.2008		0	0	0								
รวม		29,574,126	500.0000	493		7	350	150	500								
คะแนนเฉลี่ย ส.ส. 1 คน		59,142.2520															

ตัวอย่าง ตารางการคำนวณจำนวน ส.ส. ตาม ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ. ....
กรณีที่ประกาศผลได้ครบทุกเขตเลือกตั้ง (350 เขต) และที่นั่งเกินจำนวน

หมายเลข	พรรค	คะแนนรวม ทั่วประเทศ	คอลัมน์ 1					คอลัมน์ 2					คอลัมน์ 3					คอลัมน์ 4					จำนวน ส.ส. รวมทั้งหมด	คอลัมน์ 6
			(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	จำนวน ส.ส. ที่แต่ละพรรคพึงมี (500 คน)	จำนวนที่พึงมี	จำนวนเต็ม	เศษเหลือ	เศษสูง	ผลรวม	จำนวน ส.ส. แบ่งเขต	เกิน	ปรับลด	จำนวนเต็ม	เศษเหลือ	เศษสูง	รวม	ค่าเฉลี่ยคะแนนของพรรค ต่อ ส.ส. 1 คน			
1	ก	13,132,563	(1)	222,0504	222	0.0504	0.0504	1	222	187	35	34,7682	34	0.7682	1	35	222	59,155,6892						
2	ข	1,235,236		20,8858	20	0.8858	0.8858	1	21	5	16	15,8940	15	0.8940	1	16	21	58,820,7619						
3	ค	246,879		4,1743	4	0.1743	0.1743	4	4	5	0	0.0000	0	0.0000	0	0	5	49,375,8000						
4	ง	26,229		0,4435	0	0.4435	0.4435	1	1	1	1	0.9934	0	0.9934	1	1	1	26,229,0000						
5	จ	9,462,498		159,9956	159	0.9956	0.9956	1	160	109	51	50,6623	50	0.6623	50	159	59,512,5660							
6	ฉ	134,008		2,2659	2	0.2659	0.2659	2	2	2	2	1.9868	1	0.9868	1	2	2	67,004,0000						
7	ช	114,625		1,9381	1	0.9381	0.9381	1	2	29	2	1.9868	1	0.9868	1	2	2	57,312,5000						
8	ช	3,354,066		56,7118	56	0.7118	0.7118	1	57	29	28	27,8146	27	0.8146	1	28	57	58,843,2632						
9	ญ	12,653		0,2139	0	0.2139	0.2139	0	0	0	0	0.0000	0	0.0000	0	0	0	0,0000						
10	ต	13,959		0,2360	0	0.2360	0.2360	0	0	0	0	0.0000	0	0.0000	0	0	0	0,0000						
11	ด	1,406,593		23,7832	23	0.7832	0.7832	1	24	13	11	10,9272	10	0.9272	1	11	24	58,608,0417						
12	ด	369,526		6,2481	6	0.2481	0.2481	6	6	2	4	3,9735	3	0.9735	1	4	6	61,587,6667						
13	ท	19,910		0,3366	0	0.3366	0.3366	0	0	0	0	0.0000	0	0.0000	0	0	0	0,0000						
14	ธ	30,507		0,5158	0	0.5158	0.5158	1	1	0	1	0.9934	0	0.9934	1	1	1	30,507,0000						
15	น	11,874		0,2008	0	0.2008	0.2008	0	0	350	0	0.0000	0	0.0000	0	0	0	0,0000						
รวม		59,142,2520		500,0000	493	0.9870	0.9870	7	500	350	151	141	0.9870	9	150	500	59,142,2520							
คะแนนเฉลี่ย ส.ส. 1 คน		59,142,2520		500,0000	493	0.9870	0.9870	7	500	350	151	141	0.9870	9	150	500	59,142,2520							

ตัวอย่าง ตารางการคำนวณจำนวน ส.ส. ตาม ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ. ....
กรณีที่ประกาศผลได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 (933 เขต) และมีที่นั่งเกินจำนวน

แบบที่ 4 กรณีที่นั่งเกินจำนวน

หมายเลขพรรค	พรรค	คะแนนรวมทั่วประเทศ	คอลัมน์ 1					คอลัมน์ 2					คอลัมน์ 3					คอลัมน์ 4					คอลัมน์ 5		คอลัมน์ 6
			จำนวนที่ลงทะเบียน	จำนวน ส.ส. ที่แต่ละพรรคพึงมี (500 คน)	จำนวนเต็ม	เศษเหลือ	เศษสูง	ผลรวม	จำนวน ส.ส. แบ่งเขต	ที่นั่ง	ปรับลด	จำนวนเต็ม	เศษเหลือ	เศษสูง	รวม	จำนวน ส.ส. รวมทั้งหมด	ค่าเฉลี่ยคะแนนของพรรค	ต่อ ส.ส. 1 คน							
1	ก	12,168,900	(2)	205,7691	205	0.7691	1	206		170	36	35,7483	35	0.7483	1	36	206	59,072.3301							
2	ข	1,162,310		19,6540	19	0.6540	1	20		6	14	13,9021	13	0.9021	1	14	20	58,115.5000							
3	ค	246,879		4,1746	4	0.1746		4	(4)	5	0	0.0000	0	0.0000	0	0	5	49,375.8000							
4	ง	26,099		0,4413	0	0.4413		0		0	0	0.0000	0	0.0000		0	0	0.0000							
5	จ	9,333,977		157,8322	157	0.8322	1	158		109	49	48,6573	48	0.6573		48	157	59,452.0828							
6	ฉ	127,981		2,1641	2	0.1641		2		2	2	1,9860	1	0.9860	1	2	2	63,990.5000							
7	ช	33,671		0,5694	0	0.5694	1	1		1	1	0,9930	0	0,9930	1	1	1	33,671.0000							
8	ซ	3,189,754		53,9369	53	0.9369	1	54		28	26	25,8182	25	0,8182	1	26	54	59,069.5185							
9	ญ	11,878		0,2009	0	0.2009		0		0	0	0,0000	0	0,0000		0	0	0.0000							
10	ด	13,959		0,2360	0	0.2360		0		0	0	0,0000	0	0,0000		0	0	0.0000							
11	ต	1,358,765		22,9759	22	0.9759	1	23		13	10	9,9301	9	0,9301	1	10	23	59,076.7391							
12	ถ	355,308		6,0081	6	0.0081		6		2	4	3,9720	3	0,9720	1	4	6	59,218.0000							
13	ท	19,910		0,3367	0	0.3367		0		0	0	0,0000	0	0,0000		0	0	0.0000							
14	ธ	29,748		0,5030	0	0.5030	1	1		1	1	0,9930	0	0,9930	1	1	1	29,748.0000							
15	ฒ	11,709		0,1980	0	0.1980		0		0	0	0,0000	0	0,0000		0	0	0.0000							
รวม		28,090,848		475,0000	468		7	475		333	143		134		8	142	475								
คะแนนเฉลี่ย ส.ส. 1 คน		59,138.6274									(3)	(7)				(5)		(6)							

วิธีการหาจำนวน ส.ส. ที่ประกาศทั้งหมด (คำนวณหาจากอัตราส่วน ส.ส.เขต ที่ประกาศ กับ ส.ส. เขต ทั้งหมด)

	A	B	C	D	E
ลำดับ	จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขต	ร้อยละที่ประกาศแบ่งเขต (A หาร 350)	จำนวน ส.ส.ทั้งหมด ที่จะประกาศ (B คูณ 500)	จำนวน ส.ส.ทั้งหมด ที่จะประกาศ (ปรับ เป็นจำนวนเต็ม)	จำนวน ส.ส.แบบ บข. ที่จะประกาศ (D-A)
1	333	0.951428571	475.7143	475	142
2	334	0.954285714	477.1429	477	143
3	335	0.957142857	478.5714	478	143
4	336	0.96	480	480	144
5	337	0.962857143	481.4286	481	144
6	338	0.965714286	482.8571	482	144
7	339	0.968571429	484.2857	484	145
8	340	0.971428571	485.7143	485	145
9	341	0.974285714	487.1429	487	146
10	342	0.977142857	488.5714	488	146
11	343	0.98	490	490	147
12	344	0.982857143	491.4286	491	147
13	345	0.985714286	492.8571	492	147
14	346	0.988571429	494.2857	494	148
15	347	0.991428571	495.7143	495	148
16	348	0.994285714	497.1429	497	149
17	349	0.997142857	498.5714	498	149
18	350	1	500	500	150